

РЕШЕНИЕ

№ 2603

гр. София, 17.04.2014 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 26 състав,
в публично заседание на 09.04.2014 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **11817** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно – процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба от Р. А. С. срещу мълчалив отказ на областния управител на област С. по искане № 91 РЕ/Р от 11.03.2008г. за изплащане на обезщетение за претърпяна от жалбоподателя като наследник на А. И. С. политическа репресия „лишаване от право на пенсия” по смисъла на чл.1, ал.1, т.14 във вр. с чл. 3, ал.1 от ЗПГРРЛ.

Жалбоподателят смята, че мълчаливия отказ е незаконосъобразен и моли да бъде отменен, съответно административният орган да бъде задължен да издаде заповед за изплащане на еднократно обезщетение за осъществената спрямо наследодателя му репресия.

Ответникът излага становище за недопустимост и неоснователност на жалбата, тъй като е сезирал ЦК за установяване на обстоятелствата по чл.1 от ЗПГРРЛ, но до момента няма произнасяне на тази комисия.

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА. Подадена е срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, засягащ интересите на жалбоподателя, от активно процесуално легитимирано лице и в срок. Искането на л.6 е подадено на 11.03.2008г., т.е. в срока по §6 от ПЗР на ЗИД на ЗПГРРЛ. Съдът приема, че жалбата срещу мълчаливия отказ на ответника да се произнесе по направеното искане не е просрочена по следните съображения:

1) приложимият специален закон, какъвто се явява ЗПГРРЛ не предвижда възможност

за мълчалив отказ по искане за изплащане на обезщетение за изтърпяна репресия в предвидените от закона случаи, т.е. мълчалив отказ по този закон е недопустим.

2) по силата на чл. 4, ал. 1 от Наредба за прилагане на чл. 4 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица /Наредбата/, подадените искания се проверяват и разглеждат от съответния областен управител в тримесечен срок от постъпването им. Ако събирането на някое доказателство е съмнително или представлява особена трудност, със заповед областният управител може да определи съответен срок за събирането му, след изтичането, на който преписката се гледа без него. Заповедта се съобщава на предявилите искането /ал. 2./ В случая областният управител е събирал служебно доказателства с писма до ТД на НАП, ТД „ДА” и ЦК по ЗПГРРЛ, без да определи срок за представянето им. Следователно, не може да се приеме, че жалбата срещу мълчалив отказ, изразяващ се в непроизнасянето в срок по искането с дата 11.03.2008г. е просрочена.

3) сроковете по чл. 57 АПК за издаването на индивидуалния административен акт, респ. по чл.4, ал.1 от Наредбата са инструктивни, поради което и с изтичането им не се преклудира възможността на административния орган да се произнесе по искането /в същия смисъл е и т. 8 на действащото и понастоящем ППВС № 4/1976 г./. В този смисъл ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 1550 ОТ 01.02.2013 Г. ПО АДМ. Д. № 193/2013 Г., IV ОТД. НА ВАС.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Административен съд София – град, II а.о., 41 състав, като взе предвид доводите на страните и прецени доказателствата по делото, приема за установено от ФАКТИЧЕСКА и ПРАВНА СТРАНА следното:

Ответникът е сезиран с искане за заплащане на еднократно обезщетение съгласно ЗПГРРЛ от 11.03.2008г. Към искането е приложен акт за смърт на наследодателя на жалбоподателя, както и удостоверение за наследници и 2 бр. писмени нотариално заверени сведения относно лишаването от право на пенсия на А. С.. Поради липса на отговор жалбоподателят е сезирал ответника с второ искане от 09.04.2013г., по което също не е получен отговор.

Мълчаливият отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 от АПК представлява законова фикция - отрицателно по съдържание волеизявление от страна на административния орган по отправеното до него искане за издаване на административен акт с конкретно предписано съдържание. Непроизнасянето в срок се счита за мълчалив отказ тогава, когато административният орган е длъжен да се произнесе. Наличието на законово задължение за издаване на административен акт по подадената молба е основание за прилагането на фикцията, уредена в чл. 58, ал. 1 от АПК.

Правото на обезщетение се установява със съответни писмени доказателства, а когато такива липсват, установяването им се извършва по ред, определен от МС, от централна комисия към МС съгласно чл.4, ал.3 от ЗПГРРЛ. В чл. 10, ал.1 от същия закон е предвидено, че за да се произнесе по искането областния управител изисква от правоимащите лица да представят писмени доказателства за твърденията си, а когато такива липсват, служебно изисква произнасяне на централната комисия, посочена по-горе. В тази връзка ответникът с писмо от 13.02.2009г. е изискал от ЦК произнасяне по въпроса относно наличие на репресия, свързана с произход, политически убеждения, или религиозни вярвания по смисъла на ЗПГРРЛ. С писмо от 02.03.2011г. ЦК е уведомила областния управител на област С., че искането е разгледано на заседание на комисията на 08.02.2011г. и е взето решение да се изисква

допълнителна информация от С. и от заявителя. С писмо от 26.03.2014г. по настоящото дело, ЦК уведомява съда, че с молба от 20.10.2011г. жалбоподателят е представил исканата информация, но такава не е представена от С. до момента.

Съгласно чл.5, ал.2 от ЗПГРРЛ областният управител се произнася с мотивирана заповед по основателността на искането след събиране и преценка на представените доказателства относно вида, характера и продължителността на репресията, както и качеството "правоимащо лице". В случая това не е сторено с аргумент, че липсва произнасяне на ЦК относно вида, характера или продължителността на репресията. Съдът счита, че липсата на произнасяне представлява мълчалив отказ на областния управител, който е незаконосъобразен.

На първо място, областният управител се произнася по основателността на искане за обезщетение с мотивирана заповед – чл. 5, ал. 2 от ЗПГРРЛ, след разглеждането му в установения от чл. 4, ал. 1 от Наредбата по чл. 4 от закона тримесечен срок от постъпването му. Правна последица от непроизнасянето в срок е формирането на мълчалив отказ (чл. 58, ал. 1 от АПК), подлежащ на съдебно-административен контрол. Неизпълнението на задължението за издаване на нарочен акт е съществено нарушение на административно-производствените правила в хипотезата по чл. 146, т. 2 от АПК. Само на това основание отказът подлежи на отмяна, независимо от преценката за основателността на искането за изплащане на обезщетение

На второ място, ответникът е бил уведомен от ЦК, че пред нея има висящо производство по искането за изплащане на обезщетение, което е от значение за правилното решаване на въпроса пред административния орган. Същото е било основание ответникът да спре производството съгласно чл. 54, ал.1, т. 5 от АПК, за което да уведоми жалбоподателя, а не да не се произнася по искането, с което е сезиран.

На трето място, за липсата на доказателства за наличието на твърдяната репресия Областният управител е можел да укаже на заинтересованото лице и на другите административни органи, от чието произнасяне зависи неговия акт, да предоставят такива в определен срок, след изтичането на който да се произнесе и при наличните пред него доказателства. Това е така, доколкото съгласно чл.10, ал.1 и ал.2 от Наредбата за прилагане на чл.4 от ЗПГРРА, Централната комисия действа както по искане на лице, което смята, че е правоимащо по закона, така и по служебно направено искане от Министерството на вътрешните работи и Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, в случай че в архивния фонд не се съхраняват безспорни доказателства относно репресираното лице, времетраенето или характера на репресията, за което се уведомяват правоимащите. Затова и лицето, което твърди, че по отношение на него (или негов наследодател) е осъществена репресия би могло и само да направи искане за произнасяне до комисията. В този случай от получаване на искането започват да текат и сроковете за обжалване на мълчалив отказ за произнасяне, като се съобрази и обстоятелството, че комисията е колективен орган / вр. чл.57, ал.6 от АПК/. Като не го е направил, ответникът е нарушил разпоредбата на чл. 5, ал.2 от ЗПГРРЛ.

При горните мотиви, съдът счита, че оспореният мълчалив отказ следва да бъде отменен като незаконосъобразен, а преписката – върната на административния орган за произнасяне съобразно дадените по-горе указания.

При горните аргументи съдът,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Р. А. С. мълчалив отказ на областния управител на област С. по искане № 91 РЕ/Р от 11.03.2008г. за изплащане на обезщетение за претърпяна от жалбоподателя като наследник на А. И. С. политическа репресия „лишаване от право на пенсия” по смисъла на чл.1, ал.1, т.14 във вр. с чл. 3, ал.1 от ЗПГРРЛ.

ВРЪЩА преписката за произнасяне по направеното искане при съобразяване с мотивите на решението.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба чрез настоящия, пред Върховен административен съд, в 14-дневен срок от уведомяването.

Препис да се изпрати на страните.

А Д М И Н И С Т Р А Т И В Е Н С Ъ

Д И Я: